

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomantka: Markéta Novotná

Diplomová práce: Zastupitelská demokracie na evropské úrovni (62 stran)

Oponentka: JUDr. Magdaléna Svobodová, Ph.D.

Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta

Katedra evropského práva

I.

Diplomantka předkládá práci na téma zastupitelské demokracie na evropské úrovni, která se výrazným způsobem vyvíjí po celou dobu evropské integrace, zejména pokud jde o Evropský parlament a nárůst jeho pravomocí. Jedná se nepochybně o téma aktuální, což dokládá i problematika ústavnosti uzavírací klauzule pro volby do Evropského parlamentu, kterou se autorka ve své práci zabývá.

II.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. V první části se diplomantka zaměřuje na Evropský parlament, jeho vývoj, a to zejména pokud jde o volby. Dává ho správně do souvislostí s demokratickým deficitem Evropské unie. Na straně 11 poukazuje na posilování pravomocí Evropského parlamentu. Postrádám zde však odkazy na konkrétní ustanovení zakládacích smluv a alespoň zmínku o tom, že Jednotný evropský akt zavedl kooperační postup a Maastrichtská smlouva spolurozhodovací postup. V souvislosti s legislativní iniciativou chybí informace o skutečném právu legislativní iniciativy Evropského parlamentu, byť velmi omezeném (čl. 223 SFEU).

Na straně 13 píše autorka o zjednodušeném postupu pro přijímání změn zakládacích smluv a významné roli Evropského parlamentu. Je však třeba doplnit, že na druhou stranu došlo i k výraznému oslabení úlohy vnitrostátních parlamentů, jejichž souhlas s ratifikací pozměňující smlouvy již není podmínkou vstupu v platnost, ale stačí absence nesouhlasu vnitrostátních parlamentů (čl. 48 odst. 7 SEU). Je otázkou, zda souhlas Evropského parlamentu může toto oslabení parlamentů vyvážit.

Autorka pojala zvolené téma tak, že se zaměřuje zejména na vybrané otázky voleb do Evropského parlamentu. Přesto se však domnívám, že se měla alespoň stručně zmínit o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii. Možnosti vnitrostátních parlamentů v systému Evropské unie jsou sice omezené, ale Lisabonská smlouva přinesla určité změny a při zpracování problematiky zastupitelské demokracie na úrovni EU by úloha parlamentů členských států neměla být zcela opomenuta.

Druhá část práce je věnována ústavnosti uzavíracích klauzulí. Autorka zde srovnává přístup německého Spolkového ústavního soudu a Ústavního soudu ČR. Je třeba ocenit, že se věnuje těmto aktuálním otázkám. Diplomantka se zaměřuje především na judikaturu těchto soudů, z hlediska komplexnosti by bylo vhodné doplnit také zevrubnější zpracování názorů odborné veřejnosti (včetně např. politologů). Autorka ovšem vychází z dosud nezveřejněného nálezu Ústavního soudu ve věci pl. ÚS 14/14, aniž by tuto informaci uvedla (podle webových stránek Ústavního soudu bude nálezn veřejně vyhlášen až 1. 6. 2015). Za situace, kdy uvedený nálezn není zatím dostupný veřejnosti, nehodnotím část práce věnovanou této problematice.

Diplomová práce je přehledná, čtivá, má dobrou gramatickou a stylistickou úroveň. Jako problematickou vidím práci s odbornou literaturou. Na straně jedné kladně hodnotím, že pracuje s původními díly Platona, Aristotela a dalších myslitelů (viz strana 5, 6 i další). Na druhé straně na stránkách 18-24 prakticky chybí odkazy na odbornou literaturu, ačkoli je zjevné, že z ní diplomantka musela čerpat.

III.

Témata k ústní obhajobě

1. Autorka uvádí na straně 30, že německý Spolkový ústavní soud přezkoumával ústavnost 5% klauzule pro volby do Evropského parlamentu již v roce 1979, kdy ji svým náleznem potvrdil. Co ho vedlo k tomu, že svůj názor změnil a v roce 2011 uzavírací klauzuli zrušil?
2. Považuje diplomantka obavy z fragmentace Evropského parlamentu za relevantní argument pro zachování uzavírací klauzule? Je třeba vzít v potaz, že poslanci zvolení za jednotlivé národní politické strany se v Evropském parlamentu sdružují do politických skupin.

IV.

Závěr

S ohledem na výše uvedené doporučuji diplomovou práci k ústní obhajobě a navrhuji **hodnocení velmi dobře.**

V Praze dne 26. 5. 2015

JUDr. Magdaléna Svobodová, Ph.D.